

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальний посібник

«Зберігання документів у бібліотеках»,

підготовлений Т. О. Долбенко, доктором культурології, професором; Ю. І. Горбанем, кандидатом культурології Київського національного університету культури і мистецтв.

В умовах динамічного розвитку інформаційного суспільства в глобальному масштабі дедалі актуалізується потреба зберігати друковані та рукописні матеріали. Інформація, яка містить у собі історичну еволюцію людського суспільства, зберігається в бібліотеках світу. Особливого значення набуває зберігання документів як оригінального й неповторного надбання певного історичного періоду з урахуванням особливостей національного та культурно-духовного розвитку суспільства, що потребує ресурсів і змін до широкого застосування основних напрямків консервації документів та запровадження інноваційних технологій їхнього зберігання.

Навчальний посібник укладений відповідно до вимог написання навчальної літератури для вишів. Зміст посібника відповідає начальному плану підготовки спеціалістів 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія.

Даний посібник є першим, який рекомендований Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.

Велика увага у посібнику приділена вітчизняному і зарубіжному досвіду зберігання документів у бібліотеках, зберігання документів у технологічних процесах – моделювання, комплектування, обліку і обробки документів, зберігання документів у фондосховищах.

Позитивно слід відзначити матеріал, який поданий у таких темах, як превентивна та фазова консервація документів, фізичні технології та режими зберігання документів.

У посібнику всебічно розкриті соціальні чинники зберігання документів у бібліотеках, місце людського фактора у зберіганні документів.

Зосереджена увага на ґрунтовному висвітленні фінансового та юридичного захисту документів у бібліотеках, кримінальній відповідальності бібліотекарів і користувачів за зберігання документів.

У посібнику розглянуті ефективні технології зберігання документів у зарубіжних бібліотеках. Всебічно розкриті такі питання, як стабілізація та реставрація документів. Зберігання документів унікальної цінності, зберігання страхового фонду, причини руйнування бібліотечних документів.

Автори правильно підійшли до структуризації та розміщення матеріалу, різних видів занять.

Посібник містить чотири розділи. До навчального посібника увійшли теми для рефератів і контрольних робіт, тести до кожної теми для закріплення вивченого матеріалу, запитання до підсумкового контролю знань.

Як позитивне слід відзначити те, що у посібнику автори подають тести до кожної теми, які сприятимуть кращому засвоєнню матеріалу, самоперевірці студентів.

Важливе місце у посібнику належить розкриттю інноваційних технологій зберігання документів у бібліотеках. Зокрема таких, як мікрокопіювання та оцифрування документів.

Представлено широке коло новітніх протикрадіжних систем, розкриті їхні типи, які найліпше підходять для сучасних бібліотек. Зосереджена увага на такій сучасній технології збереження документів, як ксерокопіювання та види документів, які не підлягають йому.

Кращому засвоєнню матеріалу підручника сприятимуть семінарські, практичні заняття, завдання для самостійної роботи студентів, запитання для самоперевірки, які подані до кожної теми. Важливим є те, що у посібнику передбачено кілька варіантів самостійної роботи. До теми курсу, що сприятиме більш індивідуальному підходу до студентів, у посібнику також подані теми для написання рефератів і контрольних, запитання для підсумкового контролю знань.

Подані у навчальному посібнику матеріали допоможуть майбутнім спеціалістам професійно виконувати свої обов'язки, сприятимуть зберіганню документів для подальшого використання їх читачами.

Навчальний посібник має і практичне значення. Запропоновані технології зберігання документів можуть бути використані бібліотечним працівниками у бібліотеках.

Використана література свідчить про те, що автори глибоко ознайомлені з теоретичними і методологічними підходами до питань зберігання документів у бібліотеках, зі станом діяльності бібліотек з даного питання, проблемами, які на сьогодні існують у зберіганні документів у вітчизняних і зарубіжних бібліотеках, що дало їм можливість підготувати навчальний посібник на високому професійному рівні.

Подана у посібнику література надає можливість студентами використовувати при підготовці курсових робіт, доповідей, рефератів з проблем зберігання документів у бібліотеках.

Великою допомогою студентами у засвоєнні змісту зберігання документів у бібліотеках будуть матеріали, подані в додатках. Зокрема, «Інструкція з обліку документів, що знаходяться у бібліотечних фондах», «Інструкція про організацію та порядок обміну, перерозподілу і розповсюдження документів серед бібліотек України через систему обмінних фондів», «Положення про зберігання документів у бібліотеці», витяг з «Положення про Інвентаризацію активів та зобов'язань» термінологічний словник.

У цілому рецензований посібник має науково-методологічний рівень, вирізняється новизною в розкритті складних тем. Містить цінний теоретичний і практичний матеріал та буде корисним і цікавим для студентів, аспірантів, науково-педагогічних працівників вищих начальних закладів, а також усіх тих, кому не байдужі питання зберігання документів у бібліотеках.

Н.С. Дяченко

кандидат педагогічних наук, доцент